

Az MST helye, szerepe a statisztikus társadalomban és azon túl

**MST jubileumi konferencia
Balatonöszöd
2012. november 15-16.**

Dr. Soós Lőrinc
(Címzetes egyetemi docens,
a Magyar Stat. Társ. elnöke)

A „STATISZTIKUS TÁRSADALOM” összetétele

- Nemzeti statisztikai hivatalok
- Kormányzati szervek statisztikusai (*minisztériumok, MNB*)
- Statisztika oktatók (*közép- és felsőoktatás*)
- Vállalkozói, intézményi szféra „statisztikusai” (*a főfoglalkozású statisztikustól a kapcsolt munkakörön át a könyvelő irodáig*)
- Határterület: a média statisztika felhasználásában járatos képviselői

A statisztika reprezentáns szervezetei

Civil oldal

Akadémiai szféra

**(Hazánkban az MTA
Stat. és Jövőkut. Tud.
Biz.)**

***Erről Bessenyei Prof.
délután bővebben!***

**Nemzeti Statisztikai
Társaságok
(Hazánkban az MST)**

Kormányzati oldal

**Nemzeti Stat.
Szolgálatok**

**(Hazánkban a
KSH)**

Egymásra utaltság és vs. más prioritások

Alapelv: a három szféra (szervezet) egységének, szoros kapcsolatának stabilitása

(Jó példa a 2010 októberi első STATISZTIKAI VILÁGNAP közös, igen sikeres ünneplése)

Prioritások a munkamegosztásban:

- A **KSH** az Európai Statisztikai Rendszer része
- Az **MTA Bizottság** a tudományos és vele együtt módszertani fő profil
- Az **MST**
 - a „tömegszervezet”, egyre szélesedő profillal, két év óta **ETIKAI TESTÜLETET** működtetve
 - az **MST** a teljes statisztikus társadalmat lefedi

A Hivatalos és a civil szféra közötti különbség

(Paradoxon: a szereplők fele-kétharmada személyében azonos)

Különbségek:

- Csaknem azonos azzal, mintha egy kormányzati tisztviselő kormány-előterjesztést készít vagy tudományos publikációt ír
- Kevésbé kötik a köztisztviselői regulák, szabadabban írhat, nyilatkozhat. *(Vigyázat! A szabadság nem lehet egyenlő a szabadossággal!)*

Mi a haszna a „KETTŐS MEZ” használatának

- Az ötletek, vélemények, gondolatok áteshetnek egy természetes szakmai szűrőn
- Megmérettetve érettebb állapotban kerülhetnek be a hivatalos csatornákba, avagy könnyűnek találtnak és a kukában végzik

Döntő fontosságú!

Ne jelenjenek meg politikai indíttatású megfontolások!

Korabeli kontrasztok

1. Az **MST** megalakulásakor vállalja el a „pofozógép” szerepét, akár politikai, sőt nemzetközi konfliktusokat (1921-1922)

VERSUS

1. A Buday László munkásságából kinőtt **MST** működésének kezdeti szakaszából:

***Copyright:** Herman Sándor előadásából: „Az **MST** működés objektív, tudományos, politikamentes maradjon (1926 - Gerevich Zoltán)”*

***Tehát:** Elődeink is ”főttek” saját levükben*

V-6 Group

- A Magyar Statisztikai Társaság kezdeményezésére 2005-ben alakult
- Hat ország (*Ausztria, Csehország, Magyarország, Románia, Szlovákia és Szlovénia*) statisztikai társaságai alapították
- Komoly nemzetközi rang – **ISI** szekciók
- Rotációs alapon évente ülésezik
- Aktív – elkötelezett résztvevők
- Idén és elmúlt évben is közös nyilatkozat aláírásával zárult
- Fő érték: cél a statisztikai szakma függetlenségének őrzése

Mit jelent mindez, a ma és a jövő gyakorlatában?

- A hivatalos statisztikusok „bibliája”
2005 óta az

*EURÓPAI STATISZTIKA GYAKORLATI
KÓDEXE*

- Ma már a statisztikus csemeték is tudják, hogy a görög események az abban leírtakat erősen felértékelték

Gyakorlati Kódex – Etikai Kódex

- Kidolgoztuk az **Etikai Kódex**-et az **MST**-ben, amelyet az **MST**-n belül is független **Etikai Testület** működtet
- Hatóköre messze szélesebb mint a **Gyakorlati Kódexé**
- Gyakorlati működése még a kezdeti szakaszban van, de a testület szakmailag felkészült az etikai vétségek megítélésére

A Gyakorlati Kódex néhány elve - az MST szemüvegén át

A *Kódex*-ben rögzített *15 elv* közül önkényesen kiemelve:

1. elv: - Szakmai függetlenség

A rendszerváltás óta a felzárkózó országokban (köztük Magyarországon is) igen gyakran tett kísérletet a politika a nemzeti hivatalok befolyásolására. (személycserék, költségvetési prér, szakmai intervenció)

A Gyakorlati Kódex néhány elve az MST szemüvegén át (folytatás)

3. elv: – Megfelelő erőforrások

A lobbyzásnak ezen a területen is vannak hagyományai az **MST**-ben

- Laky Dezső: Buday László élete és munkássága (1925)

„Buday mestere volt a fedezetek előteremtésének...”

- Az **MST** mai tevékenységében is vannak erős lobby-jegyek

A Gyakorlati Kódex néhány elve az MST szemüvegén át (folytatás)

6. elv: - Pártatlanság és objektivitás

- Az MST rendezvényein (*plenáris és szakosztályi konferenciáinkon egyaránt*) következetesen megköveteli tagjaitól ezt a magatartást, segítve az elv mind teljesebb érvényesülését
- Az MST szakmai kapcsolatba csak olyan szervezetekkel (*civil szervezetek, egyetemek, konzorciumi partnerek*) lép, amely magáénak vallja ezt az elvet

A Gyakorlati Kódex néhány elve az MST szemüvegén át (folytatás)

7. elv: – *Megalapozott módszertan*

8. elv: – *Megfelelő statisztikai eljárások*

- Az MST rendezvényein (*mind a plenáris, mind a szakosztályi rendezvényeken*) és pályázataiban kiemelten kezeli az előremutató módszertani kérdéseket

A Gyakorlati Kódex néhány elve az MST szemüvegén át (folytatás)

11. elv: – Relevancia

- Az MST tervei között évtizede szerepel a felhasználók egyre szélesebb körének bevonása a Társaság vérkeringésébe
- Jó példa erre sorrendben 8. szakosztályunk, a **Statisztika Oktatók Szakosztályának** néhány évvel ezelőtti megalakulása

Ezzel a jövőnk szempontjából egy igen fontos szegmenst vontunk be, azóta az egyik legaktívabb szakosztályunk

A Gyakorlati Kódex néhány elve az MST szemüvegén át (folytatás)

12. elv: - *Pontosság és megbízhatóság*

13. elv: - *Gyorsaság / Időszerűség és pontosság*

14. elv: - *Koherencia és összehasonlíthatóság*

15. elv: - *Hozzáférhetőség és érthetőség*

Az MST által életre hívott **Etikai Testület** ezeknél a követelményeknél is fontos szerephez juthat a gyakorlati működés folyamatában

Hogyan tovább?

- Legyen az **MST** a szakma függetlenségének zászlóvivője
- Egyre markánsabban terjessze a statisztikai kultúrát
- Minden eszközzel építse a statisztikai szakma egységét
- Erősödjön az **Etikai Testület** gyakorlati szerepe

*Köszönöm a megtisztelő
figyelmet!*